

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 38.

Maribor, dne 7. aprila 1913.

Letnik V.

Mažare snubijo.

Avstrijski Nemci, v prvi vrsti alpski, so prišli povsem iz ravnotežja. Že smoteno in živahno delovanje naših voditeljev v svrhu spremembe političnih razmer na našem jugu jim je povzročalo nemirno spanje. Zmage balkanskih Slovanov so jim pa vzele sedaj zadnji košček razsodnosti. Narodnostno vprašanje v Avstriji, zlasti jugoslovansko, jim ni več problem, ki bi ga trezno studirali, ampak strašilo, katerega se boje. Naslikali so si vruga na steno in ta vrug steguje sedaj roko po njih, a oni se mu strahotoma in prestrašeno umikajo in beže. To pa ni nič dobrega, zato prevračajo sedaj v svojem strahu vedno nove kozolce.

Eden takih političnih kozolcev je: snubitev Mažarov. V svoji preplašenosti so začeli iskati sinovi velikega nemškega naroda zaveznikov. Dozdevni smrtni zamahljaj Slovanov, pred katerim trepečejo groze, bi radi parirali s tem, da bi podmaknili tretjega: zatekli so se k Mažarom. Pozabili so na vse mogoče slabosti, katerih so dolžili Mažare, prezrli zatiranje, kateremu so podvrženi njihovi lastni rojaki pod mažarsko knuto, zamašili nos pred smrdom, ki se dviga iz politične mažarske kaluže in hrepene samo še po objemu mažarskega janoša. To snubljenje mažarske naklonjenosti je vedno vsiljivejše. Vedno bolj pogosto se oglašajo v nemških listih vodilni in nevodilni nemški politiki, ki zagovarjajo in priporočajo tesno mažarsko-nemško zvezo, s katero se naj dualizem izlepša in izpopolni. Dualizem je od nekdaj za dravo največja nesreča. Bil je porojen v nesreči in je postal nesreča za državo. Odkar imamo dualistično državno obliko, še nismo prišli iz političnih kriz. V notranjem postajajo razmere vedno bolj razdrapanje in obupne, narodi so od dne do dne bolj nezadovoljni in krčijo pesti, na zunaj pa izgubavamo vedno bolj na ugledu in prišli smo srečno tako daleč, da se norčuje iz nas prebrisani Nikita in se nam že smeje cela Evropa. Razum vsega tega je za našo tostransko državno polovico dualizem težko gospodarsko breme, pravečato zlo. Kljub vsemu temu je postal dualizem nemškim politikom punčica v očesu in vedo povedati o njem same lepe reči, da bi le ne dobili pri Mažarih košarice. Mažari umejo nemške skrb in so zvito smejejo: vračali bodo Nemcem njihovo lju-

bezen, kajti dualizem je tudi za nje največje dobro, a dali si bodo to ljubezen bogato plačati če ne prej leta 1917. Zdrav instinkt sicer ne vleče Mažarov na nemško stran. Pred nekaj časom smo priobčili v našem listu članek, posnet po nekem mažarskem listu, v katerem je bila odločno izražena misel, da se morajo Mažari nasloniti na vstajajoče Slovane, kojih je bodočnost, ne pa na Nemce, pri katerih se že začenja pot navzdol. Toda glas, kakoršnega je bilo čuti iz omenjenega članka, ki ga je narekoval instinkt po ohranitvi eksistence, je sedaj na Mažarskem še glas vpijočega v puščavi. Kšeft in mažarski imperijalizem, ki sta bistvo dualizma, sta še vedno glavna trumfa mažarske politike, zato že sega grof Tisza v roko koroškemu Doberniku.

Za nas Slovane koalicijska: nemški Mihel — mažarski Janoš ni nič novega. Obstojala je de facto že do sedaj in če se jo hoče sedaj še nekako formalno potrditi, nam je to popolnoma irelevantno, saj vemo, da se godi v strahu in grozi. Naša pot je začrtana in kakor do sedaj bomo stremili tudi v bodoče, da stremo nemško in mažarsko nadvlado. Nemška snubitev nas pušča zato povsem mirne. Odločno pa ugovarjamo, da bi pri tej nenaravni zvezi igrali naši vodilni merodajni krogi vlogo očeta-starešina. Nesreč, ki jih je prinesla nad monarhijo politika nemško-mažarskega imperializma, je dovolj. Žalostna zasluga dualističnega nestvora, dualistične krivice je, da stojimo na zunaj in znotraj pred polomom. Tako ne gre naprej. Komur je mar obstoj države, ta mora z nami vred zahtevati, da postane naša politika res avstrijska, odgovarjajoča avstrijskim razmeram. Z viharjem zmagoslavja, ki vrši z Balkana, kličemo merodajnim krogom: Krenite na druga pota! Kakor silen odmev doni preko Balkana v krvi očiščena in s krvjo potrjena resnica, da se narodi ne dajo streti in ubiti. Tudi avstrijski Jugoslovani se ne dajo uničiti, in kdor hoče uničiti nje — uničuje državo!

Naše prireditve.

Ormož.

V nedeljo, dne 6. t. m., se je vršil občni zbor Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva za mestno župnijo Ormož, kateri je bil dobro obiskan

od članov, osobito od mladine. Predsednik M. Ivanuša mlajši otvoril občni zbor in podelil besedo odposlanecu S. K. S. Z. v Mariboru, gospodu Vladimirju Pušenjaku, ki razpravlja o razvoju naše izobraževalne organizacije ter z vzgledi pojasni pomen strokovne in gospodarske izobrazbe. Govoru so sledili zborovalci z velikim zanimanjem. Po govoru se je vršil običajni dnevni red in se z velikim zadovoljstvom vzela na znanje odborova poročila, iz katerih je razvidno, da je društvo v prvem letu svojega obstoja krepko delovalo in si pridobilo ugled in zaupanje. Opravičeno je upanje, da bo društvo tudi v bodoče korakalo po začrtani poti.

Gallcija pri Žalcu.

Včerašnja prireditve našega izobraževalnega društva je dobro izpadla. Pozdravni in sklepni govor je imel naš vrlo delujoči gospod predsednik Davorin Krajnc. Pevski zbor, kakor tudi igralci so svojo nalogo izbornu vršili. Igra „Prvi april“ je vzbudila med številnim občinstvom obilo smeha. Z zanimanjem smo tudi sledili poučnemu govoru odposlanca S. K. S. Z. Francu Žebotu iz Maribora. Vsi smo bili zadovoljni s prireditvijo, le par liberalno-nemškutarskih frajljic, ki so si na tistem „izposodile“ od naših deklet pripravljene šopke, je odšlo žalostno domov.

Vransko.

Politični shod.

Včeraj v nedeljo, po rani sv. maši, je priredila S. K. Z. pri nas shod, ki je bil izvrstno obiskan. Veselilo je zlasti navzoče, da so opazili med udeleženci shoda mnogo volilcev, ki so bili poprej v liberalnih vrstah. Predsednikom shoda je bil izvoljen g. posestnik Lukman. Državni in deželni poslanec gospod dr. Korošec je podal obširno poročilo o državnem in deželnem zboru, katero so zborovalci vzeli z navdušenjem na znanje in izrekli poslancu soglasno zaupanje.

Ustanovitev v Orla.

Po večernicah se je zbralo veliko število ljudi v kaplaniji, ker je bila napovedana ustanovitev Orlovskega odseka. Častiti gospod kaplan Sirec pozdravi vse navzoče, zlasti oba gospoda državna poslanca, ter povdarja namen tega popoldanskega zborovanja.

PODLISTEK.

„O Zillertal“.

Potopisni spomini. Spisal A. Cilenšek.

(Konec.)

Brez dvoma je spadala v ono žalostno vrsto turistov, ki se puste od svojih vsega pomilovanja vrednih vodnikov „mit Ach und Krach“ zavleči na gore samo radi tega, da potem renomirajo doma v ožjem krogu zavistnih svojih prijateljev in prijateljic s svojimi „groznimi“ pohodi ter se puste kar vsestransko občudovati. Habeant sibi!

Čisto drugačna je bila trojica živahnih Francozov — dve dami z gospodom — ki se niso mogli do sitega nagledati; škoda, da nisva umela navdušenih vsklikov, s kojimi so venomer izražali svoje začudenje nad gorsko krasoto.

„Lojze, daj naju seznaniti s temi Francozi!“ vspodbudi me naenkrat moj Janko.

Takoj se spustim v razgovor z zelo prijazno družbo, ki je za silo lomila nemščino.

Ko povem, da sva s tovarišem avstrijska Slovana, so se vsem trem takoj razvedrila lica in kmalu smo bili v intimnem razgovoru. Povedali so, da so doma v francoski Porenščini in da se od srca vesele, da so se znašli v lepih Tirolih s Slovanoma, kojima gotovo tudi mrzi nemška ošabnost in nadutost.

Stimmt!

Ne vem, ali je v bližini na zelenem snegu čepel mlad in krepk vodnik vjel kako besedo zaupnega našega pogovora; kajti naenkrat je pograbil moj ob skali sloneči nahrbtnik ter ga hotel privzdigniti s stegnjeno desnico — toda ni šlo.

„Gospod, za pet ran Kriščevih, ali imate železo tu notri?“ vsklikne začudeno.

Mirno mu odgovorim: „Železo in kamenje!“ in pri priči je obmolnil, ozrevši se v stran, Morda je

mislil, da ga hočem potegniti — a govoril sem resnico; zakaj poleg jeklenih derez nosil sem v njem oni beli, pol kilograma težki kamen izpod Hochteilerja.

Tako so bile sobotni dan dne 24. avgusta 1912 na divnem temnu Schwarzensteina zastopane vse tri velike narodne družine: Slovani, Romani in Germani, kar smo tik pred odhodom slovesno proslavili z nekajimi zelenkami imenitnega tirolčana — gotovo v veliko zadovoljnost lastnika majhnega gorskega zavetišča.

Ob pol najstih sva z Jankotom kot zadnja vzela slovo od te tako lahko dostopne gore v prijetni zavesti, da sva tekom kratkih dni srečno dokončala svoje zelo zanimive in nepozabljive pohode v Zillerdolskih ledenih gorah.

Po severo-vshodnem ledenem grebenu sva kmalu došla na položni Trippachov preval (3054 m) ter se urnih krač podila po dokaj strmem Rotbaškem ledišču navzdol proti oskrbovani Schwarzenšteinski koči (3000 m), kamor sva dospela ob poldvanajstih dopoldne.

V prostorni zidani stavbi od koje se nudi grozen pogled v velikanske razpoke Trippachfernerja, sva naletela zopet na svoje Francoze in še nekaj — drugih turistov.

Okrožnik grahovke, pol litra specijalea, par kosov izborne potvice in — least not least — pipica vsakdanjega tobaka so se nama, oziroma meni, izvrstno prilegli. Potem še nekaj razglednic, ovkovčenje v turistovski knjigi, pristrčno slovo od ljubeznivih Francozov in ljubke gospodinje — in že sva jo zopet mahala po zelo nagnjenem Rotbaškem ledeniku veselo navzdol proti veliki njegovi groblji, kjer se zopet začenja široka vijugasta steza. Na celem potu sva srečala samo nekaj debelih govedi, ki so zelo uljudno stopila toliko v stran, da sva mogla mimo, in s težkim bremenom obloženega mladeniča, ki je nesel živila v Schwarzenšteinsko kočjo; zatrljeval je, da ima na plečah in na glavi celih 60 kilogramov. Zato se nisva kar nič čudila, da je vsak čas

postajal ter podpiral vzadi svojo težko butaro z močno, okovano palico.

Znabiti boš, pazljiva bralka, malo nevoljna že nad gostobesednim Lojzom, češ, kaj blebeče o tem, da so goveda zelo uljudno stopila v stran — no — to se razume že samo ob sebi. Toda vedi, dragica, da morejo biti goveda tudi zelo hudomušna — ne samo moj Janko. Le poslušaj!

Konec meseca julija 1911 korakali smo rajni Joško in midva z Jankotom iz Ahrnske doline čez lepo Kehrsko planino proti 2634 metrov visokemu prelazu Tauernkreuz.

Nič hudega sluteči smo se prav živo pogovarjali o srečno končanih veleturah na Rieserfernerskih in Venedigerjevih ledenih grebenih — kar nam pridejo po zložni vijugasti stezi naproti štiri dobrorejene krave.

Da bi mogle mimo, stisnili smo se vsi trije prav uljudno ob strmo stran pota.

Par metrov pred mano prične krava-vodnica — naenkrat sunkoma pihati, nastavi svoje naprej štrleče velike roge ter se privzdignjenim repom besno zakadi proti meni.

Jedva sem imel toliko časa, da sem glasno zarjul:

„Tovariša, in fuga salus!“, potem pa smo begali čez drn in strn strmo navzgor s toliko hitrico, da smo skoraj izgubili vso sapo; razljučena kravčeta pa so jo kurila za nami — v našo srečo — po vijugah.

Še le za tretjo vijugo prišla so do spoznanja, da se ne morejo kosati z urnimi našimi kračami ter so obstala, izrazivši svojo nam vsem neumljivo jezo z uprav strašnim mukanjem.

Bog zna, kako bi se bilo v takem slučaju tebi godilo, dragica, ki morda nosiš novodobno ozko krilo! Vidiš torej, da se še nikakor ne ume samo ob sebi, da so goveda vselej uljudna in prijazna. —

Ob Daimerjevi koči (1862 m) prestopila sva na desni breg zelo divjega Rotbacha, ne da bi se bila

Poslanec dr. Verstovšek poda na kratko sliko orlovskega gibanja na Slovenskem, razloži namen orlovske organizacije ter važnost telovadbe in izobrazbe slovenskih mladeničev.

Poslanec gospod dr. Korošec navdušuje še mladeniče za pristop k Orlom v lepih primerih.

Pristopilo je takoj 25 izvršujočih članov in se je oglasilo mnogo podpornikov. Ko je zapel mešani pevski zbor nekaj prav lepih pesmi, smo se vsi veseli in zadovoljni razšli na svoje domove.

Brežice.

Na velikem večerajšnjem zborovanju pri gospodu županu Zorku, obiskanem od naših somišljenikov iz Zakota, Brežic, Vidma, Artič, Pišec in Dobove, je govoril prvi gospod poslanec dr. Jankovič. Pojasnil je poglobitve vzroke obstrukcije v dež. zboru, kakor tudi vprašanje sotelske železnice, ki ga naši liberalci tako neumno in ob enem zlobno izrabljajo.

Nato je gospod poslanec dr. Benkovič govoril o zunanjem političnem položaju, v kako nesrečno stanje je danes celo Avstrijo privedla usodna politična zmota, — dualizem, vsled česar hrvaško-slovenski poslanci z vsemi močmi pripravljajo tla preosnovi državnih temeljev — trializmu. Pojasnil je nadalje važnejše točke finančne reforme, ki pride kmalu pred državni zbor, pri tem pa povedal tudi resno besedo na naslov finančnega oddelka glavarstva v Brežicah, kakor sploh na vodstvo te oblasti.

Ko se je predsednik gospod Podvinski starejši iz Pišec gospodoma poslancema zahvalil, je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija: Zborovalci popolnoma odobrujejo obstrukcijo slovenskih deželnih poslancev. Izrekajo svojim deželnim in državnim poslancem popolno zaupanje ter jih pozivajo, da naj vstrajajo v boju za pravice slovenskega ljudstva in za zdravo preosnovo cele naše države, kakor posebej še za to, da bodo vse oblasti poslovale v prid našemu ljudstvu.

Laško.

Včeraj, dne 6. t. m., se je vršilo zborovanje Slovenskega katoliškega političnega društva za laški okraj v pivnici. Na shod je prihitelo nad 400 slovenskih kmetov iz laškega okraja, ki so pazljivo sledili poročilu gospoda državnega in deželnega posl. dr. Ivana Benkoviča, ki je obširno govoril o vzrokih in posledicah poloma v Spar- in Vorschuss-verejnu ter o načinu, kako se naj ta posojilnica sanira, da ne pride okroglo 300 slovenskih kmetov, ki so člani te posojilnice, na beraško palico. Ljudje so z velikim ogorčenjem obsojali delovanje laške nemškutarije v „prid“ ljudstva. Zdaj naj stopijo na plan vsi faktorji, v prvi vrsti pa razna nemška društva, in člani načelstva in nadzorstva, da pokrijejo zares

kaj zglasila v koči. Sklenila sva, da hočeva zaključiti svoje letošnje veleture z mnogo boljše primernim dolce far niente na prosti planini.

Kmalu ugledava majhno lepo zeleno globanjo nad potokom. Nekaj skal ob njenem robu so dobro došli stolci. Takoj se sezujeva ter preoblečeva v suhi srajci. Iz dna nahrbtnika morajo na dan ostanki raznovrstnih jedil, seveda samo zato, da se v prav kratkem času presele v temino dveh lačnih želodcev. Gorki čaj in čedrica tobaka zaključila sta preprosti obed.

V tem je pripekajoče solnce posušilo po skalah razgrnjeni srajci in nogavice.

Ko sva zopet obuta, pospraviva vse svoje reči v nahrbtnika, potem pa zložno meriva dobro nadelano stezo, ki vodi po dokaj strmih pobočjih Kleinfadnlerja (2282 m) in Wolfkofelna (2041 m), visoko nad Rotbachom tja proti v globoki Ahrnski dolini ljubko ležečem Luttachu (968 m) s svojimi, po zelenem podanku raztrošenimi hišami.

Po sedmih dneh stopiva v Luttachu prvič spet na gladko, široko cesto, ki veže sklep Ahrnske doline, romantični (Trinkstein, kjer smo pred letom dvakrat prenočevali z rajnim Joškom, z južnoželezniško postajo v Brunneku.

Ko zapustiva Luttach, ne da bi se bila kje zglasila, reče mi Janko:

„Lojze, sedaj pa korakajva prav po vojaško, da naju ne bode ta letoviška gospoda, ki smatra cesto med Luttachom in Sand-Taufersom po pravici za svojo najlepšo promenado, še kje pomilovala, češ, le glejte, kako sta izdelani, te ledeniški bolhi in Gipfelfresserja.“

Mislil, da mi ni treba posebej še naglašati, da me je moj tovariš potipal za pravo žilico — predstavljaj sem zdaj levo, zdaj desno nogo s tolikim navdušenjem, da mi je moral Janko parkrat proseče zaklicati:

„Lojze, bolj piano! piano! Sicer se ti izgubim.“

Ob pol petih zvečer sva že sedela v Sand-Taufersu na vrtu gostilne „Alpenrose“ ter se imenitno gostila ob izvrstni tirolski peršuti in izbornem črnem pivu; ob šestih zvečer pa sva — hm — židane volje vstopila v tretji razred električne železnice, ki naju je ob sedmih in 8 minut izbruhnila v mariborski brzovlak.

Ob jedenajstih in 13 minut v noči sva se pa v Beljaku kar najsrčneje poslovila ter sva v nedeljo, dne 25. avgusta, okoli pete rane ure obhajala zahvalno daritev — jaz v svoji domači cerkvi, moj Janko pa v beli cerkvi sv. Duha ob divnem Bohinjskem jezeru. — — — — —

ogromni primanjkljaj pri tej posojilnici, ki znaša že okroglo 480.000 K. Gospod dr. Benkovič je z žgočim sarkazmom osvetlil tisto trhlo spodnještajersko nemškutarijo, do katere so imeli do sedaj naši ljudje neomejeno zaupanje in brezmejno spoštovanje, da so jih imeli takorekoč za male bogove.

Govoril je tudi gospod France Kramberger, tajnik Ljudske posojilnice v Celju, kot odposlanec Združene zveze v Ljubljani.

Sklenila se je resolucija, v kateri se zahteva čim najhitrejša sanacija te posojilnice, da ne pride večina članov — slovenskih kmetov — na boben.

Na predlog gospoda kaplana Sagaja se je izrekla gospodu poslancu dr. Benkoviču in vsem poslancem Slovenske kmečke zveze ter Slov. ljudske stranke zaupnica.

Shod, ki je bil izredno dobro obiskan, je imel v prvi vrsti namen pomiriti prestrašene in zbegane slovenske vlagatelje in člane ter jih primerno poučiti, kako se naj ravna.

Politični pregled.

Državni zbor.

Zbornični predsednik dr. Sylvester se je mudil pretečeno soboto na Dunaju, kjer je konferiral z ministrskim predsednikom grofom Stürgkhom glede sklicanja državnega zbora. Domenila sta se, da bo zbornica sklicana ali na dne 29. aprila, ali pa na dne 6. majnika. V teku pogovora sta se dotaknila tudi zunanjega položaja, pri čemur je grof Stürgkh poseben naglašal, da je položaj vsled tega pomirljiv, ker koraka Avstrija na fronti.

Delovni načrt za poletno zasedanje zbornice pa vsebuje naslednje glavne točke: finančni načrt, budgetni provizorij za drugo polovico leta, podaljšanje pravnega provizorija do konca leta. Vlada bo v pričetku zasedanja predložila zbornici zakonski načrt o grajenju lokalnih in bosanskih železnic.

Eno leto komisariat na Ogrskem.

V ogrskih opozicionelnih krogih se zatrjuje, da je prišlo med Khuenom, Josipovičem in Lukacem do ostrega konflikta. Lukacs stoji na stališču, da se vzdrži komisariat na Hrvaškem, čemur se Khuen in Josipovič energično protivita, ker je to protustavno in proti interesom Ogrske. Dne 4. t. m. je minulo že ravno leto, odkar je bil Cuvaj imenovan kraljevskim komisarjem in ob tej priliki je hrvaški minister Josipovič izjavil, da so se politične razmere na Hrvaškem tako izčistile, da je neobhodno potrebno zopet ustavno življenje.

Iz socialne demokracije.

V okraju Kladno na Češkem je bil pri nadomestnih volitvah v državni zbor izvoljen dr. Franjo Soukup, voditelj češko-slovanske socijalne demokracije, z 8350 glasovi proti narodnemu socijalistu, ki je dobil 994 glasov.

Prvi korak brodogradne akcije velesil.

Črnagora zopet odklanja. — Skadrsko vprašanje še vedno najbolj pereče. — Odgovor balkanskih držav na mirovno noto velesil.

Nikdar ni bilo ime zapuščenega mesta tam do li v severni Albaniji tako poznato, kot v zadnjih dneh in nikdar več se bržčas o Skadru ne bo toliko govorilo kot v tem kritičnem času. Usoda Skadra je postala, skoro bi rekli, usoda Evrope; okrog Skadra se suče danes svetovna politika. Kot mora leži to skadrsko vprašanje nad svetovnim položajem in vzbuja najbolj nasprotujoče si želje in zahteve. Na milijone jih je, ki žele, da bi Črnogorci že vendar enkrat zavzeli to tako hrabro se braneče mesto, ker upajo, da bi bil položaj s tem razčiščen. Na milijone je tudi onih, ki zahtevajo najenergičnejše korake, napram Črnigori, ki se noče kratkoma pokoriti velesilam. Na milijone je pa tudi takih, ki cele sporne zadeve ne doumejejo in ne morejo razvideti, zakaj bi radi zanemarjenega Skadra morala razplamteti še svetovna vojska, ter samo žele, da bi bila cela zadeva že rešena. Kakor vse kaže, bo pa treba še nekaj časa potrpeti, predno bomo iz te neprijetne zagate. Brodogradna akcija in celo skadrsko vprašanje se rešuje zelo počasi. Že predno so se ladije velesil zbrale, je trajalo precej dolgo. Sedaj so, hvala Bogu, vkup, poveljniki so imeli že prvi admiralski svet in storil se je že tudi prvi korak. Po komandantu skupnega brodogradja, ki je kot najstarejši admiral angleški viceadmiral Burney, so sporočili Črnigori, naj se uda zahtevi velesil. Črnagora je pa to z obžalovanjem odklonila. Kakšni bodo nadaljnji koraki, se še ne ve. Nekateri menijo, da do oborožene intervencije ne bo prišlo, drugi zopet zahtevajo, da se mora izvesti zahtevo velesil magari s silo in če to stori tudi sama Avstrija. Da se vrše pogajanja, je gotovo, ker še vedno ni prišlo do napovedanega generalnega naskoka . . .

Odgovor Balkanske zveze na mirovne pogoje velesil.

Sofija, dne 5. aprila: Zavezniki so izročili odgovor na mirovno posredovanje velesil z dne 22. marca. Odgovor naglašja hvaležnost balkanskih držav za trud evropskih velekaabinetov ter sprejema v principu posredovanje, toda le s sledečimi pridržki:

1. Meja v Traciji naj bo črta Enos—Midija, toda določitev te meje ne pomenja definitivne omejitve, marveč je ta črta le podlaga za natančno omejitve.

2. Balkanska zveza zahteva, da naj Turčija odstopi Egejske otoke direktno zvezi.

3. Balkanska zveza želi spoznati pred vsem meje prihodnje Albanije ter upa, da bodo te odgovarjale svoječasno v Londonu podanim predlogom Balkanske zveze.

4. Balkanska zveza vzdržuje v principu zahtevo po vojni odškodnini, prepušča pa natančno določitev finančni komisiji, katere se hočejo zavezniki udeležiti.

5. Balkanska zveza je pripravljena, ustaviti sovravnosti, toda še le v trenutku, ko bodo pogoji zaveznikov sprejeti in odobreni.

Nemško stališče glede Balkana.

V seji proračunske komisije dne 3. t. m. je državni tajnik Jagow pri razpravi o proračunu za zunanji urad odgovarjal na različna vprašanja glede položaja na Balkanu. Izvajal je: Balkanska zveza je bila zamišljena v začetku kot zveza vseh balkanskih držav s Turčijo vred. Ker pa porta ni bila naklonjena taki zvezi, se je sklenila v juniju 1912 zveza ostalih balkanskih držav. Do zadnjih dni pred izbruhom vojne je bilo vojno razpoloženje po glavnih mestih balkanskih držav še popolnoma dvomljivo in začetek vojne je izbruhnil proti želji ostalih zaveznikov, ker je Črnagora predčasno udarila.

Glede rešitve albanskega vprašanja je pa bila Nemčija vedno na strani svojih zaveznikov in je porabila vsako priliko, da posreduje. Odkar je začeto to vprašanje, je stala Nemčija zvesto ob strani Avstro-Ogrske in je bila tudi takoj pripravljena, da se na željo svoje zaveznice udeleži mornariške demonstracije ob črnogorskem obrežju. Kako da se bo razvila zadeva s Črnogoro, ki je zelo trdovratna, o tem ni mogoče danes že kaj gotovega reči. Vse velesile so složne v tem, da mora dobiti Albanija „Skader“, ki je največje mesto z albanskim prebivalstvom.

Pogajanja med Bolgarijo in Rumunijo še niso tako daleč, da bi se lahko že danes govorilo o podrobnostih. Nota, ki so jo bile pred kratkim izročile velesile porti, je imela namen, da se zavaruje Turčiji po njenem propadu kolikor mogoče mnogo. Ali dogodki v Carigradu so pokazali, da je ves trud velesil brezuspešen. Vsa finančna vprašanja Turčije se bodo rešila v Parizu s sodelovanjem strokovnjakov. Priprave so že v teku.

Mejo Midija—Enos, ki so jo predlagale velesile zavojevalcem, je Turčija sprejela. Vprašanje otokov, ki je bodo rešile velesile, je zelo težavno. Nemčija zasleduje pri tem vprašanju smer, da ne bo ogrožena azijska posest Turčije. Glede azijske posesti Turčije gre delo nemške diplomacije za tem, da se ohrani status quo in da se ojačijo življenjske sile Turčije. Dardanelsko vprašanje ni dosedaj še nobena velesila začela. Na londonski konferenci poslanikov se je dosedaj začelo zedinjenje glede načel, po katerih se pritegnejo balkanski zavezniki k poravnavi turškega državnega dolga.

Morilec Shinas jetičen.

Zdravniki, ki so imeli preiskati zdravstveno stanje kraljevega morilca Shinasa, izrekajo, da je jetičen.

Zanimiv govor srbskega ministrskega predsednika Pašića.

V petek je začela srbska skupščina zopet zborovati. Ob pričetku je imel Pašić zanimiv govor. Rekel je:

„Ko skupščina zopet pričinja svoje delo, je naša prva dolžnost, ki jo, kakor sem prepričan, z nami čuti in deli celokupna skupščina, da izrečemo naši vojski: častnikom, podčastnikom in moštvu, tem ponosnim maščevalcem Kosova, tem osvoboditeljem starih srbskih zemelj, našo globoko, neizmerno hvaležnost za njihovo brezprimerno požrtvovalnost in jekleno hrabrost. Prva skrb srbskega naroda bo, da ublaži družinam izgubo hraniteljev in jim izkaže svojo hvaležnost in priznanje, da so vedele odgojiti in vzgojiti sinove, iz katerih krvi je vstalo srbsko orožje k novemu sijaju in novi slavi. Srbski narod bo na Kosovo postavil veličasten hram božji v večni spomin padlih zmagovalcev. Od dne, ko smo se tu razšli, je srbski narod izvršil veliko zgodovinsko delo; njegova vojska je tekom enega meseca premagala turško armado, osvobodila brate, maščevala in oveselila tužno Kosovo. Z bliskovito naglico je hitela od ene slavne zmage do druge; od Kumanova je prihitela k Prilepu in dvignila prestolnico kraljeviča Marka k novi svobodi; na Bitolju je s svojo sijajno, brezprimerno zmago celemu svetu pokazala, da požrtvovalnost in vojaške vrline srbske armade ne poznajo nobenih meja. Te njene lastnosti so jo privedle do Egejskega morja, na teh krilih je s slavnega Prizrena poletela preko malisorskih gora in miriditskih skal na našo staro zeleno Adrijo. Zvršivši svojo nalogo ni počivala, marveč pohitela na pomoč zaveznikom, ki so se istotako hrabro in slavno borili na Maričinem polju. Skupaj z bratsko bolgarsko vojsko je osvojila trdnjavo prvega reda, prvo turško prestolnico v Evropi in svoje ime zvezala s tem zgodovinskim dejstvom.“

Govor ministrskega predsednika je skupščina spremljala s frenetičnim ploskanjem in odobravanjem; zlasti se je v govoru opazilo povdarjanje zma-

ge pri Prilepu in Bitolju in zasluge pri Odrinu, kakor tudi besede o Adriji.

Spor s Črnogoro.

Črnagora obžaluje demonstracijo brodovja. — Vstraja na svojem stališču.

Cetinje, dne 6. aprila. Iz uradnega črnogorskega vira: Angleški admiral Burney, kot najstarejši činovni admiral mednarodnega demonstracijskega brodovja, je odposlal črnogorskemu ministrskemu predsedniku brzojavko, v kateri mu naznanja prihod mednarodne demonstracijske mornarice pred Bar in zahteva, da ustreže Črnagora zahtevam velešil.

Danes zjutraj je odgovoril ministrski predsednik, da globoko obžaluje, da vidi ob črnogorski obali mednarodno mornarico zbrano z namenom, pritiskati na Črnogoro, da bi Črnagora ugodila zahtevi velešil ter odnehala z oblegovanjem Skadra in ustavila sovražnosti v teritoriju bodoče Albanije. Črnagora je že dne 2. aprila označila svoje stališče napram zastopnikom velešil. Vsled tega ga samo še enkrat ponovi napram admiralu ter pristavlja, da Črnagora vključ presijam, ki jo vsebuje prisotnost mornarice, ne more odstopiti od svojih zahtev, obstoječih vsled vojnega stanja med balkanskimi zveznimi državami in Turčijo, kakor tudi ne od principa nevtralitete, ki so ga proklamirale velesile v pričetku izbruha sovražnosti. Ta princip krši sedaj navzočnost vojne mornarice v črnogorskih vodah v škodo Črnogore.

Rusija zapuša Črnogoro.

V petek je povabil ruski zunanji minister Sasonov več poslancev dume na čajni večer, pri katerem je izjavil, da Črnagora Skadra ne bo dobila, — ker je to sklep vseh velešil. Do vojaških komplikacij ne bo prišlo. Dardan. vprašanja se še ni dotaknilo. Med Bolgarijo in Rumunijo se je dosegel sporazum. Poročilo o tem večeru je bilo pa takoj demantirano, toda bo bržčas odgovarjalo resnici. V soboto je bil zopet čajni večer, na katerem se je izjavil Sasonov v enakem smislu kot v petek. Kako, tega listi ne poročajo.

Nadalnje odredbe mednarodnega brodovja. Vojaštva ne bodo izkrcali.

London, dne 6. aprila: „Times“ poroča, da poveljniki mednarodnega demonstracijskega brodovja ne smejo ničesar ukreniti na lastno roko, ampak morajo vselej vprašati svoje vlade, če se strinjajo z njihovimi nameravanimi koraki. Izkrcevanje vojaštva se ne sme poprej vršiti, dokler ne dobe izrecnega dovoljenja. Kolikor le mogoče, se izkrcanje ne sme vršiti; ravno tako se tudi trudijo, da se po možnosti zabrani vojno postopanje napram Črnigori.

Bolgarija in Rumunija.

Petrograd, dne 5. aprila: Včeraj se je vršila druga konferenca veleposlanikov v bolgarsko-rumunskem sporu, kateri je predsedoval Sasonov. Oficijozno se razglša, da je dogovor med veleposlaniki dosegel skupni temelj za rešitev konflikta. Spor se bo rešil definitivno in se bo rešitev publicirala, ko se zopet prično mirovna pogajanja s Turčijo.

Raznoterosti.

Pozor izobraževalna društva, Dekliške zveze, Marijine družbe! Ravnokar je izšla nova igra enodejanka za ženske vloge: „Smrt pravičnega“, v posebni lični brošurici. Ker vsebuje lepe in pretresljive vloge, priporočamo toplo, da si jo naše Dekliške zveze in Marijine družbe takoj naroče. Igra vsebuje 8 vlog ter stane komad samo 20 vin. Ker je cena tako nizka, priporočamo, da se naroči osem komadov skupaj, ki stanejo s poštnino vred K 1.70. Pri tem si olajša vsak prepisovanje, kar veliko zamudi. Naroča se pri pisateljici Pepici Senica, Šmarje pri Sevnici ob Savi.

Na prodaj je v prijaznem trgu v Gornji Radgoni hiša, primerna posebno za kakega duhovnika-penzionista. Več o tem v inseratnem delu današnje številke.

Nezaslišno šikaniranje, ali kako se vzgaja irendentizem? Splitska „Sloboda“ piše: „Radi vzklika „Živijo župan Katalinič“ pri manifestacijah na dan razpusta občinskega sveta v Splitu je doživel neki odvetniški kandidat to-le: 1. en dan preiskovalnega rapora; 2. pri okrajnem glavarstvu je bil obsojen na tri dni zavora; 3. ko je bil poklican kot rezervni častnik na orožne vaje, so ga degraadirali; 4. dasi je doslužil svoja vojaška leta, vendar ga niso izpustili iz vojaške obveznosti, 5. državno pravdnštvo je vložilo proti njemu tožbo. Vse to se mu je zgodilo, ker je zaklical: „Živijo župan Katalinič.“ V istem listu citamo še to-le notico: „Povodom nekih demonstracij v prilog balkanskim bratom je bilo aretiranih devet oseb, in sicer: pravnik Bavčević, medicinec Ivič, privatni uradnik Vrdoljak, Radica, Bulič, Britvic, bančni uradnik Bego, posestnik Mikačič in dijak Kosiček. Vseh devet so pridržali v zaporu in okrajno glavarstvo jih je obsodilo po „Prügelpatentu“ enega na 1 dan, enega na dva dni, enega na 7 dni in pet na 6 dni zavora. Poleg tega so še vse izročili državnemu pravdnštvu.“ — Ne vemo, ako so to primerna sredstva, da se vzbudi in ohrani ljubezen do mornarhije v deželi, s katero so doslej z Dunaja postopali kakor s pastorko. Vemo, da je prebivalstvo v

Dalmaciji skrajno nezadovoljno s sedaj vladajočim sistemom, toda to nezadovoljstvo se pač ne da odpraviti s policijskimi sredstvi in s „Prügelpatenti“, — marveč le s pametno in dobrohotno politiko.

Razredna loterija. Prvo srečanje razredne loterije je določeno na dne 7. ali dne 8. oktobra. Kakor se poroča, bo načrt kolekturne instrukcije še ta mesec objavljen. V svrhu razširjenja in vpeljave te razredne loterije se bo razpisalo tudi okrog 150 zasebnih kolektur. Zaloge srečk bodo imele banke in bančne tvrdke, tobačne zaloge in eventuelno ustanovljene družbe z omejeno zavezo in zgoraj navedene privatne kolekture.

Visoke dividende. Upravni svet graško-köflahske železniške in rudokopne družbe je sklenil, da razdeli 7% dividendo na vsako akcijo.

Samo 200.000 K zahtevajo Nemci in nemškutarji od vlade za pokritje defraudacije pri kasi v Laškem trgu. 200.000 K denarja davkoplačevalcev bi naj tedaj šlo v podporo faliranega nemškutarstva v Laškem. Ko je bilo treba pomagati slovenskim zavodom, so ravno ti Nemci klicali državnega pravdnika in so grozili vladi, da ne sme nič dati. Zato pa naj velja tudi sedaj: če se je pri nas zahtevalo samo državnega pravdnika, naj velja to tudi sedaj. Delo bo bržčas našel. Enaka pravica.

„Štajerc“ pravi, da ga laškotrški polom nič ne briga. Rad bi se izmuznil, pa se ne bo. Pribijemo, da je Spar- und Vorschusskasse podpirala „Štajerca“ in je bil Drolz poglavar vseh laških „Nemcev.“

Občeslovensko obrtno društvo v Celju je razposlalo pretečeni teden okrožnico vsem spodnještajerskim obrtnim zadrugam, katere poziva, naj delujejo na to, da bodo člani zadrug postali tudi člani obrtnega društva. Te okrožnici je priložen vspeled o nameravanem društvenem delovanju. Vspeled je zelo obširen ter si bo obrtno društvo pridobilo nevenljive zasluge za slovensko obrtništvo, ako bo te točke vs trajno izvajalo. To je pa mogoče le tedaj, ako postanejo obrtniki v pretežni večini člani društva in ga vsestransko podpirajo. Pristopivši član obrtnega društva plača vstopnino po 2 K enkrat za vselej, potem pa letnine po 6 K, ki se plačujejo v polletnih obrokih po 3 K. To so tako malenkostni doneski, da jih lahko zmaga najskromnejši obrtnik, ki bo imel za to doprinešeno žrtev korist, katere bodo za njega neizmerne vrednosti. Priporočamo torej obrtnim zadrugam, da poziv občeslovenskega obrtnega društva uvažujejo in da se mu odzovejo. Na vas je sedaj ležeče, ali se bo delovni program izvedel, ali bodo pa zopet vsi lepi načrti v vodo padli.

Velikanski požar v papirnici v Gratweinu pri Gradcu. Kakor smo že zadnjič kratko poročali, je uničil pretečeni četrtek požar skladišče papirnice v Gratweinu. Pri gašenju velikanskega požarja je zadobilo več gasilcev hude opekline. Tudi ravnatelj papirnice, Koch, se je pri gašenju močno poškodoval. Škoda je ogromna in znaša nad 700.000 K, ki je pa pokrita z zavarovalnino. Obrat v papirnici vsled tega požara ne bo prekinjen in tudi od delavcev ne bo nobeden odpuščen.

Štajersko.

Sv. Peter niže Maribora. (Nevarno veselje.) Kakor se nam poroča, imajo v Metavi 18letnega viničarskega fanta, ki ima posebno veselje do ognja. V 14 dnevih ni več kakor na dvanajstih krajih užgal suho travo ali kar mu je najbolj pri rokah. Dne 15. marca je, kakor se je izvedelo, na petih mestih užgal suho travo in to blizu s slamo kritih hiš. V čez 15 orolov velikem gozdu je užgal takrat zelo suho listje; če se nemotim, je gozd last g. Flucherja. Gotovo so ogenj hitro opazili, ker so ga še udušili, kar bi se jim pozneje v hudem vetru bržčas ne posrečilo ter bi bilo več hiš v nevarnosti. Omenjenemu fantu bi morala občutna kazen nevarno veselje pregnati. Stariši, zatirajte že v nežni mladosti otrokom veselje do užigalnice ter sploh do ognja, ker pozneje je to silno težavno, če ne nemogoče!

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Prijateljsko omizje je darovalo Slovenski Straži 12 K po šentlen. podružnici.

Sv. Andraž v Slov. goricah. To vam je bil shod Slovenske kmečke zveze, ko je pred kratkim g. Brenčič v nabito polni dvorani Tošove gostilne govoril našim vrlim Andraževčanom in pri tem pojasnil vspehe, katere so dosegli on in sploh poslanci Slovenske kmečke zveze. Pojasnil pa je tudi oni dopis v „Slogi“ in nam dokazal, kako se zvija nam vsem dobro znani tukajšnji volilec od neresnice do laži. Poslušalci so z vidnim zanimanjem sledili izvajanjem vrlega poslanca in mu enoglasno izrekli zapužanje, kakor tudi vsem drugim poslanca S. K. Z. Veseli nas, da smo take poslance volili, ki za nas več storijo, kakor kakšen dr. Ploj! Vrli Andraževčani, po tej poti naprej!

Dramlje. V Dramljah so pred prazniki trije fantalini smrtno nevarno pobili pridnega fanta Jož. Pečnika, ki je na velikonočni četrtek na posledica tega čina umrl v brežiški bolnišnici. Kriv je zopet nesrečni alkohol, kateri je dajal surovežem korajžo k strašnemu zločinu nad nedolžno žrtvijo. Fantje, — dajte že vendar enkrat slovo pijančevanju, ki rodi take sadove.

Ormož. Na naš članek v „Straži“ je izlil dopisnik „Dana“ celo golido psovka, katere bi delale še

čas vsakemu šnopsarju. Kljub temu, da povdarja, da je članek na mestu in pravilen, pa vendar psuje. Jezi ga apel na slovensko učiteljstvo, ki deluje v zadrugah, ki pripadajo graškemu Verbandu, kateri zasleduje nemškonacionalne namene na Spodnjem Štajerskem in hoče dokazati, da učiteljstvo ne deluje v takih organizacijah. Počasi, dopisnik učitelji! Vsakomur, kdor zasleduje razmere na Spodnje-Štajerskem, je znano, da so učitelji ustanovili posojilnice pod patronanco nemškega Verbanda v Polenškaku, Sv. Marjeti pri Ptuj, Sv. Barbari v Halozah, Sv. Barbari pri Mar., Zetalah, Dobju, Kapelah itd. — Učitelji Gorjup, Žunkovič, Ogorelec, Pulko, Krajnc, Pečnik itd. itd. so ustanovili in še dandanes vodijo te filijalke nemškega Verbanda, bivši učitelj Zmavc je pa hotel cel Spodnji Štajer osrečiti s podobnimi zavodi. Nam niti na um ne pride, učitelje oropati dragocenega naprednega dela, smo pa proti temu, da se dela v službi organizacije, katera zasleduje — nemškonacionalne cilje. Saj imate napredno Zadržno zvezo v Celju, njej posvetite svoje moči in svoje delo, a ne nemški organizaciji! Dobro bo, da pouči gospod dr. Strelec, ki je nek funkcijonar napredne zveze v Celju, učiteljstvo, da je naše stališče pravilno, če ne — verjamete „klerikalnemu pobalinu“, kakor se izraža olikan dopisnik „Dana.“ Sicer bi pa sličen dopis bolj spadal po svojem tonu in vsebini v „Štajerca“, ne pa v list, katerega baje — vzdržuje „po ovinkih“ liberalno učiteljstvo.

Celje. Njih ekselencija, prevzvišeni knezoškof dr. M. Napotnik v Mariboru, so nam, oziroma Podpornemu društvu organistov, poslali, sedaj ko smo bili skupaj zbrani pri duhovnih vajah pri sv. Jožefu nad Celjem, 100 K, za kateri velikodušni dar in naklonjenost izrekamo najprisrčnejšo zahvalo. Bog jim naj vse to poplača! Nadalje se udano tudi zahvaljujemo vsem prečastitim gospodom misijonarjem, mil. gospodu opatu Ogradiju, pred vsem pa preč. g. dr. Zdešarju, ki je nam dajal krasne nauke in sadil cvetlice čednosti v naša srca. Tako smo se z največjim veseljem in pobožnostjo pripravljali na skupno sv. obhajilo, katerega nam je mil. gospod opat pri sklepni sv. maši naših duhovnih vaj z lepim nagovorom podelil. K skupnemu sv. obhajilu nas je pristopilo okoli sedemdeset organistov, ki smo bili zbrani iz Štajerskega, Koroškega in Kranjskega. Žalibog, da so se morali nekateri vsled svojega stanovskega poklica že poprej vrniti na domove. In še bolj žalibog za one, kateri so mogoče imeli priložnost, a se v kljub svoji priložnosti niso udeležili teh za naš stan pomembnih vaj!

J. P.

Celje. Sinočna predstava burke „Luce in Lipe“ je bila naravnost fiasco. Dvorana prazna, burka sama na sebi vredna le za predpusno maskarado, igranje razun gospoda Salmiča zelo pomanjkljivo. Posebno od gospodov profesorjev in doktorjev bi pričakovali več zrelosti; potem pa še tisti „turobni“ konec za zaveso. Edino narodna godba je vredna vse hvale!

Ljutomer. Naše vrlo Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru nam je priredilo na velikonočni ponedeljek krasno uspešno zabavno večer s koncertom, šaljivim prizorom „Kmet in avtomat“, burko „V posredovalnici“ in srečolovom. V koncertu smo občudovali mogočni mešani zbor, ki je zapel nekaj najnovejših skladb tako ubrano in z lepim prednašanjem, da nam je kar srce poskakovalo. Zlasti sta nam ugajala mešana zbor „Dobro jutro“ in „Se ena“ našega priljubljenega skladatelja gospod dr. Schwaba. V moškem zboru smo občudovali istotako blagoglasnost in čistost, posebno pa še simpatični bariton našega velečastitega kaplana gospoda Lovreca. Upamo, da homo še imeli večkrat čast slišati ta lirični in lepi bariton. Presrečkan je bil tudi dvospev: „Hrepenenje po pomladi“ (Sitter Tilček in Zacherl Slavka), ki se je moral ponavljati. Čudotvorna tišina je pač pokazala, s kakim zanimanjem smo sledili tema slavčkama. Igranje na klavirju je bilo umetno in nas je presenetilo. Ljubko je zapel ženski zbor gavoto „Spomin“, kot konfekt pa je sledila koračnica naših napitnic „Veseli bratci“ s klavirjem, ki je še marsikatero vzdignila, češ, hitro moraš „enok gutniti.“ Burka „V posredovalnici“ se je tako izbornu prizorila, da še nismo videli na našem odru kaj boljšega. Vse uloge so bile v spretnih rokah. Želimo le še večkrat in prav kmalu videti na našem odru naše vrle igralke. Častitamo Slovenskemu pevskemu društvu na tako dobro uspešno prireditvi.

Št. Janž na Dravskem polju. Res čudno, kako angelj smrti po naši župniji letos preseljuje duše ljudi, zlasti mladine, v večnost. V četrtek, dne 3. t. m., smo imeli kar dva pogreba. Dne 1. aprila je umrla Marija Gojčič, hčerka posestnika Gojčiča, vulgo Jokova, iz vasi Starše. Bila je v pestrem cvetju mladosti, komaj 20 let stara. Kdor jo je poznal, vsak je trnil solzo žalosti za njo, da so jo spoštovali res mnogi, pokazal je veličasten pogreb dne 3. t. m., ob 10. uri dopoldne. Ker je bila v družbi Marijini, so jo spremljale k večnemu počitku skoro vse družbenice v belih oblekah in z zastavo. Bila je polna čednosti in svesta si, da je krščansko slovensko dekle. V Jokovi hiši zdaj manjka pridne, marljive in poštenogospodinje in desne roke veleposestnici materi vdovi. Bog ji dal sedež med devicami v raju nebeškega veselja! Za tem velikanskim pogrebom smo nesli v grob Franca Hazabent, posestnika v Rošnji. N v m. p.!

Proda hiša, se lepa, nenad-
stropna, vili po-
dobna obstoječa iz 5
zidana, sob in gospo-
darskega poslopja, 2½ orala sado-
nosnika in njive, s stiskalnicjo. —
Lega v prijaznem trgu Gornja Rad-
gona, tik župne cerkve sv. Petra,
5 minut od želez. postaje Gornja
Radgona in 5 minut od mesta Rad-
gona. Nese mesečno 50 K najem-
nine. Zaradi lepe, mirne lege, brez
prahu, z vrtom obdana, posebno
pripravna za kakega duhovnika-
penzionista. Cena in plačilni po-
goji se zvejo pri gospodu Janezu
Lančiču, kleparskemu mojstru v
Gornji Radgoni. 70

Posestvo ca. 7 ora-
lov, s hišo
kozolcem in hlevom — od premo-
govnika oddaljeno 20 minut in od
cementnega kamnoloma 5 minut —
se radi rodbinskih razmer ugodno
proda. Več pove Ferd. Marn v
Trbovljah 1. 72

**Lepo posestvo
brez gospodarja**
Mlada vdova z otroci, posestnica,
brez dolgov, pri postaji Poličane,
poroči gospodarja v starosti 30-
40 let, ki bi imel veselje do go-
spodarstva. Dote mora imeti 4000
K. Več pove Fr. Gajsek, Poličane.

Loterijske številke.						
Gradec	2. aprila 1913	23	64	21	41	11
Line	5. " "	81	51	4	10	39

Zaradi nesklepčnosti zadnjega občnega zbora se
vrši v smislu § 35 zadrudnih pravil

XVIII. redni občni zbor

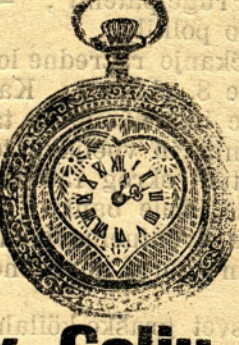
Posojilnice v Brežicah,
reg. zadruga z neomejeno zavezo,
v soboto, dne 12. aprila 1913, ob 8. uri zvečer, v
zadružni pisarni v Brežicah.

- DNEVNI RED:
1. Poročilo načelstva.
 2. Poročilo nadzorstva.
 3. Čitanje revizijskega poročila.
 4. Odobrenje računa za leto 1912.
 5. Razdelitev čistega dobička.
 6. Izprememba pravil.
 7. Volitev članov načelstva.
 8. Volitev članov nadzorstva.
 9. Slučajnosti.

Načelstvo.

XXXXXXXXXXXXX

Svoji k svojim!

Priporočam se največja in
najcenejša svetovna priznana
slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih
ur, zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

**Najnižje cene! Postrežba točna!
Mali dobiček! Dobro ime!**

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec
naj zahteva moj novi **veliki cenik**, katerega dobi zastoj
in poštne prosto.

Ni tisoča zahvalnih pism sem prejel vsled dobre in po-
stene postrežbe.

Planinka,
planinsko letovišče, 1250 m nadmorske višine, pri
Ruški koči na Pohorju, 10 sob z 22 posteljami, topla
in mrzla kopel, krasni in lahkotni izprehodi po senč-
natem, jelovem gozdu, najboljša planinska voda, iz-
borna kuhinja, lahek dohod iz železniških postaj Ru-
še, Bistrica ob kor. žel., Maribor, Fram; cene zmer-
ne, sezona od 1. junija do 15. septembra. Natančnej-
ša pojasnila daje podravska podružnica Slovenske-
ga planinskega društva, pošta Ruše, Stajersko.

A. Vihar & N. Novak
Koroška cesta 53 Maribor Heugasse 2 in 4

se priporočata v izdelovanje vseh v to stroko spada-
jočih mizarških del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo
za stanovanja, šole, cerkve, prodajalne in pisarne;
izdelujeta portale in prevzameta vsakovrstna popra-
vila. — Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

**Ponehale bodo vse kritike o
Tolstovrški slatini,** ako jo sedaj poskusite

in se je našel nov pritek, ki je močnejši na ogljikovi kislini. Sedaj lahko tekmuje „Tolstovrška“ z vsemi
najboljimi kislinami vodami, ker zelo „Tolstovrška“ je sedaj najboljša zdravilna in
mozira in ostane tudi čista. **Tolstovrška** namizna osvježujoča mineralna
kislava **Tolstovrška** narečajo odlični zdravniki za se in za **Tolstovrška** je bila
voda. **Tolstovrška** svoje bolnike ter za cele bolnišnice. **Tolstovrška** odliko-
vana na dveh razstavah. Dobiva se v vseh boljših **Tolstovrški slatini, pošta**
gostilnah, trgovinah in lekarnah ter pri podjetju
(Koroško) — Zboj s 25 ⅜ stekl. stane le 5 kron. Prazne steklenice se sprejmejo v polnitev
Guštanj po najnižji ceni. Poskusite! Boste hvalili!

Abstinenti! Pijte le Tolstovrško **Kadilci!** Katere in druge bolezn. v grlu
slatino, ki vsled sveže- najhitreje ozdravi, ako pridno
ga, prijetnega okusa nadomesti vsako drugo pijačo! grgrate in pijete „Tolstovrško“.

TISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 MARIBOR **lastna hiša**

Državni telefon št. 113 **Poštn. hran. št. 25010**

Prodajalnica tiskarne sv. Cirila

ima najboljše stroje, črkostavne stroje z lastnim električnim obratom, najnovejše črke in moderne obrobke
ter se priporočam, da napravi vse v nje stroko spadajoče reči kakor:

časnike, knjige, brošure, računske sklepe, zadružna in društvena pravila, nadalje za posojilniške,
občinske, šolske, župnijske in druge urade uradne zavitke z natisom in glave pri pismih, kakor
tudi za obrtnike in trgovce, krčmarje, društva in zasebnike: pisma, ovitke, okrožnice, račune, opomine, men-
jice, cenike, jedilnike, vabila, plesne rede, vsprejemnice, zaročna naznanila in pisma, vizitnice in na-
pisnice, plakate in naznanilne cedulje itd.

Diplome za častne občane in ude društev v primerni velikosti in olepšavi. Parte in žalostinke v
najlepši opravi.

Vsa naročila se najhitreje in ceno izvršujejo.

priporočam svojo bogato zalogo vseh tiskovin potrebnih za župne, šolske in občinske urade, za posojilnice, odvetnike, notarje,
društva in zasebnike. Priporočam tudi pisalne potreščine, kakor, črnilo, peresa, svinčniki, radirke, ravnila, tintnike itd. Raznovrstni papir, kan-
celijski, pisemski v zavitkih, kasetah, papir za sekirice (notni papir). — Trgovske knjige v raznih velikostih. Spominske knjige (Poesie).
Knjige za slike (Photographie-Album) itd. — Istotako se priporočajo raznovrstni molitveniki kakor:

Venec pobožnih molitev in sv. pesmi, Sveto opravilo, Malo sv. opravilo, Hodi za Kristusom, Hoja za Marijo, Marija žalostna mati,
Družbine ali Dekliške bukvice, Ključek nebeški, Prijatelj otroški, Večna molitev na čast presv. R. Telesu, Šmarnice jeruzalemskega romarja,
Ordo providendi. Premišljevanje o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa, Duhovni vrtec ali molitvenik za katol. mladež, Marija, mati dobrega
sveta, Vrtec sv. devištva itd. — V zalogi ima tudi raznovrstne druge knjige n. pr.: Katekizem o zakonu, Katoliška liturgika, Pobožni mini-
strant, Občna metafizika, Razlaga velikega katekizma, A. M. Slomška zbrani spisi, Obrednik za organiste, mali ročni Officium defunctorum, Sv.
birma, Marijino življenje in druge. — Dobe se tudi križi, stenski, nikljasti leseni razne velikosti in cene. — Svetinjice iz aluminija, Srca
Jez. in Mar., Naše ljube Gospé, Čistega Spočetja. Posebno se priporočajo svetinjice, ki se lahko nosijo namesto raznih škapulirjev, ka-
kor tudi za Marijine družbe. Rožni venci, leseni in koščeni, kokus, biserni in srebrni po raznih cenah; tudi križci za rožne vence.